

**Záznam výsledků
55. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 22. 8. – 23. 8. 2017 v Praze**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny H, pan Petr, přivítal účastníky porady a zahájil jednání.

Paní von der Herberg zastupovala pana Lorenze.

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích porady vedoucích delegací MKOL v květnu 2017

Předseda pracovní skupiny informoval o výsledcích porady vedoucích delegací MKOL v květnu 2017.

Zájmů pracovní skupiny H se týká především bod:

BOD 6 Zpráva o činnosti pracovní skupiny H

Důležité jsou především následující body usnesení:

2. Vedoucí delegací MKOL berou na vědomí aktualizovaný souhrnný přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe od roku 2007 a žádají sekretariát, aby tento přehled umístil na internetové stránky MKOL.
3. Vedoucí delegací MKOL podporují doporučení pracovní skupiny H, aby byl Poplachový model Labe (ALAMO) ve spolupráci se Spolkovým ústavem hydrologickým (BfG) a státním podnikem Povodí Ohře rozšířen o přítok Bílinu.

Úplné znění záznamu výsledků je k dispozici v extranetu internetových stránek MKOL.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

BOD 3.1 Vyhodnocení testování dne 28. 6. 2017

Cvičné hlášení bylo zasláno Mezinárodní hlavní varovnou centrálou (MHVC) v Operačním středisku Saského státního ministerstva vnitra (LZ SMI). Testování bylo zaměřeno na postup v případě hledání původce znečištění, pokud územně příslušná MHVC (výše na toku) nezaslala žádné vyrozumění. V takovém případě je příslušné hlášení zasíláno také této MHVC.

Souhrn výsledků (viz příloha 2):

- Přenos hlášení mezi MHVC Drážďany a Hradec Králové proběhl elektronickou poštou a faxem bezchybně.
- Příjem cvičného hlášení od MHVC Drážďany byl během 23 min. resp. 42 min. potvrzen MHVC Hradec Králové, a to jak faxem, tak následně emailem.
- Přenos cvičného hlášení z MHVC Drážďany na MHVC Magdeburk a Hamburk proběhl také úspěšně. Následné potvrzení příjmu hlášení od MHVC Magdeburg proběhlo během 24 min. faxem a od MHVC Hamburk během 16 min. e-mailem.
- Dosažitelnost MHVC Postupim nebyla vzhledem k neaktuálním údajům možná, po rozhovoru se Zemským úřadem životního prostředí v Braniborsku / Postupimi byly údaje v rozdělovníku LZ SMI aktualizovány.

Příští testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe se uskuteční na přelomu ledna a února 2018 a bude zahájeno státním podnikem Povodí Vltavy.

BOD 3.2 Přehled a vyhodnocení hlášení v prvním pololetí roku 2017

Pracovní skupina H průběžně aktualizuje souhrnný přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe od roku 2007. Při této příležitosti si delegace vzájemně předávají doplňující informace k zaslaným hlášením.

V roce 2017 bylo v průběhu měsíců leden až červenec evidováno 5 hlášení. Přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe v období leden 2007 až červenec 2017 je uveden v příloze 3.

BOD 3.3 Potřeba aktualizace MVPPL

Pracovní skupina H se shodla, že je zapotřebí přepracovat Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe.

Současná emisně orientovaná kritéria pro rozesílání hlášení je třeba doplnit imisními kritérii. Proto pracovní skupina doporučuje, aby byla do plánu po vzoru Mezinárodního varovného a poplachového plánu Rýna doplněna tabulka orientačních hodnot koncentrací, které by měly v rámci Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe vést k odeslání informace, varování nebo pátracího hlášení. Předpokládá se, že on-line sledování bude probíhat u ukazatelů pH, konduktivita a kyslík, u ostatních ukazatelů bude hlášení zasíláno na základě měsíčních odběrů vzorků (odpovídá stávající praxi provádění odběrů a laboratorních rozborů). Vzhledem k pouze měsíčnímu odběru vzorků není relevantní sledování látkových odnosů. Pracovní skupina H rovněž doporučuje, aby byla zvážena možnost stanovení zvýšené četnosti odběrů a následných rozborů vzorků s cílem zlepšení informací o jakosti vody v Labi.

Dále je třeba:

- upřesnit postup potvrzování hlášení při testování plánu,
- prověřit možnost zahrnutí mezních hodnot radioaktivní kontaminace vody pro rozesílání hlášení,
- zvážit doplnění pravidel předávání informací na pracovní úrovni (mimo standardních rozdělovníků hlášení),
- prověřit možnost omezení hlášení k únikům nepodstatných množství látek, které zatěžují celý hlásný systém,
- prověřit potřebu digitalizace plánu,

- prověřit postupy dalších říčních komisí (Odra, Dunaj, Rýn) a případné využití jejich zkušeností.

Cílem je předložení prvního návrhu přepracovaného znění Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe na 31. zasedání MKOL v říjnu 2018.

Další postup:

- Mluvčí české a německé delegace zašlou sekretariátu **do 15. 12. 2017** své připomínky a návrhy úprav současného znění MVPPL na obecné úrovni (bez níže uvedených otázek, které budou řešeny na příští poradě).
- Na příští poradě bude zaměřena diskuse především na následující otázky:
 - Je třeba zavést dvě úrovně rozesílání informací (standardní rozdělovník a pracovní úroveň)?
 - Je třeba zavést dalších kategorií hlášení (kromě informace a varování)?
 - Jaké případy je třeba hlásit? (diskuse stávající přílohy 5 MVPPL)
 - Jakým způsobem zpracovat tabulku orientačních hodnot koncentrací, které by měly vést k odeslání hlášení?
 - Jak bude probíhat předávání hlášení v případě překročení orientačních hodnot?
 - Je možné zahrnout mezní hodnoty radioaktivní kontaminace vody pro rozesílání hlášení?
 - Je třeba zavést aktivní kontrolu kontaktních údajů (příloha 1 MVPPL)?
- Mluvčí české a německé delegace pro příští poradu připraví národní stanoviska k výše uvedeným otázkám včetně návrhu jejich řešení.

BOD 4 Poplachový model Labe

BOD 4.1 Stopovací pokusy na Vltavě a Sále za velkých průtoků a následná kalibrace Poplachového modelu Labe

K doplnění nynější datové základny pro kalibraci je třeba na Vltavě i na Sále provést stopovací pokusy za velkých průtoků. Pan Barjenbruch připomněl, že BfG nadále počítá se zajištěním provedení chybějících stopovacích pokusů a následné kalibrace – v souladu s dohodou mezi MKOL a BfG z roku 2010.

Vzhledem k tomu, že se doposud nepodařilo provést chybějící stopovací pokusy za velkých průtoků, se pracovní skupina dohodla, že:

- bude snížen mezní průtok pro provedení pokusů na dvojnásobek průměrného průtoku
- pro Vltavu bude požádáno o úpravu příslušného povolení, kde bude snížena dolní mez průtoku pro provedení stopovacího pokusu na cca 200 m³.s⁻¹. Pro provedení pokusu je zapotřebí, aby byly po několik dní zajištěny stabilní průtoky bez výrazného kolísání, které by se v profilu Praha-Chuchle měly pohybovat minimálně na úrovni 250 až 300 m³.s⁻¹.
- BfG rozdělí dokalibrování modelu do dvou kroků. V prvním kroku bude dokončena analýza již provedených stopovacích pokusů (do konce roku 2017). Výsledky z chybějících pokusů budou po jejich provedení zpracovány samostatně.

BOD 4.2 Rozšíření Poplachového modelu Labe o přítok Bíliny

Vedoucí delegací MKOL v květnu 2017 podpořili doporučení pracovní skupiny H, aby byl Poplachový model Labe (ALAMO) ve spolupráci se Spolkovým ústavem hydrologickým (BfG) a státním podnikem Povodí Ohře rozšířen o přítok Bíliny.

K tomuto bodu jednání se porady zúčastnil pan Hönig, zástupce státního podniku Povodí Ohře. Mezi zástupci BfG a státního podniku Povodí Ohře byl dohodnut základní postup a forma spolupráce při rozšíření Poplachového modelu Labe o Bílinu:

- vyhodnocení a zapracování výsledků stopovacích pokusů zajistí BfG
- BfG zapůjčí státnímu podniku Povodí Ohře potřebnou techniku pro provedení stopovacích pokusů, poskytne stopovací látku a odborníka na zaškolení
- sekretariát bude v případě potřeby zprostředkovávat vzájemnou komunikaci mezi BfG a státním podnikem Povodí Ohře (včetně zajištění tlumočení během zaškolení)
- zapracován bude cca 55 km úsek Bíliny mezi jezem Jiřetín a zaústěním do Labe
- je třeba vybrat vhodné
 - vodoměrné stanice pro každodenní aktualizaci průtoků (data budou na centrální server předávána prostřednictvím státního podniku Povodí Labe)
 - profily pro umístění čidel při stopovacích pokusech (v závislosti na charakteru toku, k dispozici je max. 8 čidel), v těchto profilech by měly být k dispozici informace o aktuálních průtocích a závislost mezi průtoky a střední profilovou rychlostí, dále by mělo být možné zajistit techniku proti odcizení, případné měření v Labi při provádění stopovacího pokusu na Bílině je možné, ale není nezbytné
- stopovací pokusy je třeba provést při následujících průtocích
 - malé (cca Q_{330d} až Q_{355d})
 - střední (cca Q_a)
 - velké (min. $2 \times Q_a$ až Q_2)
- státní podnik Povodí Ohře poskytne BfG přehlednou mapu povodí Bíliny se základními informacemi (umístění vodoměrných stanic a příp. potenciálních zdrojů znečištění, možné profily pro umístění čidel při stopovacích pokusech atd.)
- státní podnik Povodí Ohře požádá příslušný vodoprávní úřad o povolení k provedení stopovacích pokusů (možno využít zkušeností státního podniku Povodí Vltavy)
- další podrobnosti budou řešeny přímo mezi kontaktními osobami (příp. prostřednictvím sekretariátu):
 - pan Ing. Jindřich Hönig, státní podnik Povodí Ohře (honig@poh.cz)
 - pan Dr. Hartmut Hein, BfG (hein@bafg.de)

Na základě výsledků této porady (viz výše) připraví BfG do konce října 2017 návrh dohody mezi MKOL a BfG ve věci podpory MKOL ze strany BfG při rozšíření Poplachového modelu Labe o Bílinu. Dále se předpokládá, že do této dohody budou opět zahrnuty zbylé práce, které měl BfG vykonat již na základě staré dohody o rozšíření Poplachového modelu Labe o Vltavu a Sálu, jejíž platnost vypršela koncem roku 2016. Po odsouhlasení návrhu dohody BfG, státním podnikem Povodí Ohře a pracovní skupinou H bude návrh dohody zaslán vedoucím delegací MKOL k odsouhlasení. Cílem je, aby tato dohoda byla podepsána do konce roku 2017. To by umožnilo využít zvýšené průtoky v jarním období 2018 pro provedení prvních stopovacích pokusů. Přičemž při výskytu velkých průtoků mají prioritu stopovací pokusy na Vltavě a Sále.

BOD 5 Předlohy pro 30. zasedání MKOL v říjnu 2017

Členové pracovní skupiny obdrželi návrh zprávy předsedy pracovní skupiny H na 30. zasedání MKOL (H55_17-5-1) a návrh usnesení ke zprávě předsedy (H55_17-5-2), které připravil sekretariát.

Po zapracování výsledků z porady pracovní skupina souhlasí s návrhem těchto předloh – viz přílohy 3 a 4.

BOD 6 Různé

BOD 6.1

Pan Winkelmann informoval, že se dne 4. 9. 2017 uskuteční německo-polské havarijní cvičení na Odře ve Słubici pod záštitou Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním (MKOOpZ). Následně se dne 5. 9. 2017 uskuteční seminář, v rámci kterého skupina expertů UNECE představí první návrh směrného dokumentu k problematice hasebních vod.

Pracovní skupina H vítá tyto aktivity a poté prověří možnost využití dosažených výsledků skupiny expertů UNECE v podmínkách povodí Labe. Zástupci pracovní skupiny H a sekretariátu se tohoto semináře zúčastní.

BOD 6.2

Česká delegace informovala pana Winkelmanna, že bohužel nebylo možné získat podklady k nastalým požárům v České republice (plocha požáru a množství potřebné hasební vody). Sekretariát zajistí překlad příslušné odpovědi generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky a zašle panu Winkelmannovi.

BOD 7 Termín a místo příštích porad

- 56. porada: 6. 3. – 7. 3. 2018 v Drážďanech
- 57. porada: 21. 8. – 22. 8. 2018 v České republice

Přílohy:

Příloha 1: Prezenční listina

Příloha 2: Zpráva o výsledku testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe dne 28. 6. 2017

Příloha 3: Zpráva předsedy pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) na 30. zasedání MKOL ve dnech 19. a 20. října 2017 ve Vratislavi (stav: 25. 8. 2017) – předloha KOM30_17-4c-1

Příloha 4: Návrh usnesení ke zprávě předsedy pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) na 30. zasedání MKOL ve dnech 19. a 20. října 2017 ve Vratislavi (stav: 25. 8. 2017) – předloha KOM30_17-4c-2